

על הספר: הנציב האחרון : הגנרל סר אלן גורדון קאנינגהם, 1945-1948

מחברים: מחבר/ת: גולני, מוטי

סימן מדף: קני(גול)

מספר מיון: 95(9)

משפט אחריות: מוטי גולני

מדיה: ספרים

סוג: ספר עיון

עמודים: 415 ע', [8] ע' לוחות

גובה: 23 ס"מ

מוציא לאור: עם עובד

שנת הוצאה: 2011

מקום הוצאה: תל-אביב

מסת"ב: 7-2162-13-965-978

מס. מרכז הספר: 11-0489

שפה: עברית

תאריך קטלוג: 25/06/2025

מילות מפתח: היסטוריה של ארץ-ישראל, מנדט הבריטי בארץ-

ישראל, מאה עשרים. עשור חמישי, קנינגהם, אלן גורדון

הערות: בתחתית השער: המכון לחקר הציונות וישראל ע"ש חיים

וייצמן אוניברסיטת תל אביב. ביבליוגרפיה: ע' 390-396. כולל מפתח.

תקציר:

בנובמבר 1945 התמנה לוטננט-גנרל סר אלן גורדון קאנינגהם לנציב העליון בארץ ישראל. כשבועיים בלבד לאחר שנודע כי קודמו לא יוכל להמשיך בתפקידו. דבר בעברו הצבאי לא הכין אותו לתפקיד כה תובעני וחסר סיכוי להצליח בו. מדוע היה כה נחוש לצאת לירושלים? מה הניע אותו להתמיד בתפקידו במשך עשרים ותשעה חודשים קשים של אי-יכולת לקדם פתרון בארץ ישראל למען האינטרסים הבריטיים,

היהודיים או הערביים? כיצד לא נשבר מי שהכול – בריטים, יהודים וערבים – טענו נגדו שהוא חלש? מדוע המשיך בעקשנות בתפקידו על אף פעולות הטרור שכוונו נגדו ונגד אנשיו מיזמו הראשון בארמון הנציב? האם היתה זו אחריותו המסורתית של שליח קולוניאלי או שמא היו לו מניעים נוספים? הספר הנציב האחרון משקיף על ימי המנדט האחרונים מחלוננו של הנציב העליון בארמון הנציב בירושלים. הוא מתאר את ניסיונותיה האחרונים של בריטניה, בשיתופה של ארצות הברית, להביא לפתרון מוסכם יהודי-ערבי לשאלת ארץ-ישראל, ועוסק בשאלות כיצד טיפל הממשל המנדטורי באלימות ובטרור, בעיקר מצד היהודים, וכיצד נוהלה ההתנתקות החד-צדדית של בריטניה מארץ ישראל. אף שהנציב העליון האחרון אהד את המעשה הציוני, הוא היה בראש ובראשונה בריטי. עובדה זו מסבירה את החלטותיו ואת מעשיו באופן אחר מן ההסבר העולה מן הזיכרון הישראלי. זהו מבט אחר, לא יהודי ולא ערבי, על ימים מכריעים בהיסטוריה של היישוב היהודי, ימי המאבק במדיניות הבריטית ומלחמת האזרחים שפרצה בארץ ישראל בשלהי 1947.